

Andrzej Matoga

Tur Dolny-Busina, st. 3, gm.
Michałów, woj. kieleckie, AZP
92-61/48

Informator Archeologiczny : badania 31, 74-75

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

- ślady osadnictwa kultury przeworskiej (późny okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone we wrześniu przez mgr. Jana Gancarskiego (Muzeum Historyczne-Pałac w Dukli). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 187,5 m².

Na stanowisku założono trzy wykopy: dwa równoległe i jeden poprzeczny. Wykop I posiadał 45 m długości i 2,5 m szerokości. Poziom calca ukazał się na głębokości 35-40 cm. Pod warstwą ziemi ornej zalegała warstwa zmywowa o miąższości 10 lub nawet kilkunastu cm. Brak pełnego profilu glebowego pozwala sądzić, że strop calca został zniszczony przez erozję, a w niektórych miejscach przykryty później warstwą zmywową. Na tle calca słabo rysowały się pierścieniowate obiekty z calcem w środku, prawdopodobnie po wykrotach. Odkryto ich w tym wykopie 7. W wykopie odkryto w warstwie ziemi ornej zaledwie kilkanaście fragmentów ceramiki i 2 odłupki z radiolarytu. W ww. obiektach zaledwie 2 bardzo małe fragmenty ceramiki.

W wykopie II o długości 20 m i szerokości 2,5 m odkryto części 3 podobnych obiektów. Warstwa nad calcem zawierała zaledwie kilka zabytków, w tym 1 łuszczkę z radiolarytu i okruch negatywowy z bliżej nieokreślonego krzemienia. W wykopie III o długości 15 m i szerokości 1,5 m z niewielkim rozszerzeniem o wymiarach 2,5 x 1 m zarysował się fragment podobnego obiektu elipsowatego. Warstwa 0-35 cm zawierała zaledwie kilka zabytków. Odkryte zabytki datować należy na epokę brązu i wiązać zapewne z kulturą Otomani-Füzesabony. W wykopie II odkryto także 1 fragment ceramiki siwej z późnego okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko jest silnie zniszczone przez erozję.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Podkarpackim w Krośnie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w wydawnictwach Muzeum Podkarpackiego w Krośnie lub Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego.

Badania nie będą kontynuowane.

TULISKA, st. 6, gm. Szczawin Kościelny, woj. łódzkie, AZP 54-52/46

- ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu)

Ratownicze badania sondażowe, przeprowadzone przez mgr. Adama Grajewskiego (Zespół ds. badań Pojezierza Gostynińskiego Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi). Finansowane przez Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi. Przebadano powierzchnię 325 m².

Stanowisko odkryto w trakcie badań powierzchniowych AZP w roku 1996. Położone jest w pobliżu doliny niewielkiego, bezimiennego cieku. Zajmuje obszar około 60 arów. Badania sondażowe przeprowadzono w zachodniej, najbardziej zniszczonej partii stanowiska. W trakcie badań odkryto ogółem 867 ułamków naczyń kultury trzcinieckiej oraz nieliczne fragmenty ceramiki kultury pucharów lejkowatych.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania nie będą kontynuowane.

TUR DOLNY-BUSINA, st. 3, gm. Michałów, woj. kieleckie, AZP 92-61/48

- osada kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu)
- cmentarzysko kultury łużyckiej (schyłek epoki brązu)
- osada kultury łużyckiej (wczesna epoka żelaza)
- cmentarzysko kultury łużyckiej (wczesna epoka żelaza)

Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z niszczeniem stanowiska przez wybiórkę piasku, przeprowadzone w sierpniu przez mgr. Andrzeja Matogę (Muzeum Archeologiczne w Krakowie). Finansowane przez PSOZ i Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Dziesiąty sezon badań. Przebadano powierzchnię 426 m²

W sezonie 1997 prowadzono prace w najbardziej zagrożonych rejonach: zachodnim (odkrywając powierzchnię 60 m²), północnym (310 m²) i południowym (56 m²).

W zachodniej części stanowiska odkryto 19 obiektów osadowych kultury trzcinieckiej oraz silnie uszkodzony grób popielnicowy kultury łużyckiej ze schyłku epoki brązu. Większość obiektów stanowiły niewielkie jamy, w rzucie koliste, o średnicy kilkudziesięciu cm. Tylko w kilku przypadkach odkryto obiekty o średnicy i głębokości przekraczającej 100 cm, z bogatym materiałem zabytkowym (ceramika, wyroby kamienne i krzemienne, kości zwierzęce). W północnej części odsłonięto 11 obiektów osadowych kultury trzcinieckiej (przeważnie niewielkie jamy w typie dołków posłupowych) oraz 15 grobów ciałopalnych kultury łużyckiej z późnej fazy wczesnej epoki żelaza. Wśród tych ostatnich przeważały duże obiekty popielnicowe, na ogół bardzo dobrze zachowane, wyposażone w rozmaite konstrukcje kamienne (bruki oraz różnego typu obwarowania), ułożone w obrębie przeważnie dobrze czytelnej, owalnej jamy grobowej, wydłużonej na linii północ-południe. Groby tego typu odznaczały się także bogatym wyposażeniem w postaci przede wszystkim naczyń przystawnych, w liczbie 3-8 egzemplarzy, ułożonych w sąsiedztwie skupiska kości na dnie wkopu grobowego. Wśród kości rejestrowano też drobne przedmioty brązowe i żelazne. W południowej części wyeksplorowano 17 obiektów osadowych, głównie kultury trzcinieckiej, a w pojedynczych przypadkach z materiałem późnołużyckim lub późnołużycko-pomorskim. Przeważały obiekty o większych rozmiarach, w planie koliste, o średnicy dochodzącej do 180 cm, a w profilu sięgające głębokości 140 cm. W wypełniskach, odznaczających się niejednokrotnie rozbudowanym układem nawarstwień, znajdowano nieraz bogate zestawy fragmentów naczyń glinianych, polepę i kości zwierzęce. Łącznie odkryto 47 obiektów osadowych (nr 396-408, 415, 417-447) kultury trzcinieckiej i łużyckiej oraz 16 grobów ciałopalnych kultury łużyckiej (nr 154-169).

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Materiałach Archeologicznych”.

Badania będą kontynuowane.

Wojnicz, st. 3, gm. loco, woj. tarnowskie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

Ząbie, st. 10, gm. Olsztynek, woj. olsztyńskie - patrz: wczesna epoka żelaza

Zagórzycy, st. 4, gm. Kazimierza Wielka, woj. kieleckie - patrz: środkowa i późna epoka brązu